ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 01.01.1993 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

7

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. decembra 1992

o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

§ 1
Účel zákona

Tento zákon upravuje zriadenie, činnosť a organizáciu Národnej poisťovne, financovanie a vykonávanie povinného zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.

§ 2

(1) Zriaďuje sa Národná poisťovňa (ďalej len „poisťovňa“) ako verejnoprávna inštitúcia na vykonávanie zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia.

(2) Poisťovňa je právnická osoba.

(3) Sídlom poisťovne je Bratislava.

(4) Štát zaručuje platobnú schopnosť poisťovne a Fondov uvedených v § 3 ods. 1 tohto zákona.

§ 3

(1) Poisťovňa je nositeľom povinného zdravotného poistenia, nemocenského a dôchodkového poistenia, pre ktoré vytvára Fond zdravotného poistenia, Fond nemocenského poistenia a Fond dôchodkového poistenia.

(2) Poisťovňa najmä

a) zabezpečuje vyberanie poistného a financovanie vecných a peňažných plnení,

b) uzatvára zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti s právnickými a fyzickými osobami,

c) vykonáva kontrolnú a poradenskú činnosť.

(3) Poisťovňa vykonáva činnosť svojimi samosprávnymi orgánmi a výkonnými orgánmi.

§ 4

(1) Poisťovňa financuje z Fondu zdravotného poistenia potrebnú zdravotnícku starostlivosť.

(2) Potrebná zdravotnícka starostlivosť pre účely tohto zákona je

a) liečebno-preventívna starostlivosť primárna, sekundárna a následná,

b) zdravotnícka starostlivosť pri ťažkom zdravotnom postihnutí,[1])

c) pomoc pri poskytovaní osobitnej zdravotníckej starostlivosti,

d) pomoc pri neplodnosti.

(3) Rozsah a podmienky poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti upravujú osobitné predpisy[2]) a Liečebný poriadok.

(4) Liečebný poriadok vydá vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 5

(1) Poisťovňa financuje z Fondu nemocenského poistenia tieto dávky:

a) nemocenské,

b) podporu pri ošetrovaní člena rodiny,

c) peňažnú pomoc v materstve,

d) vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve.

(2) Podmienky poskytovania dávok uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.[3])

§ 6

(1) Poisťovňa financuje z Fondu dôchodkového poistenia tieto dávky:

a) starobný dôchodok,

b) invalidný dôchodok,

c) čiastočný invalidný dôchodok,

d) dôchodok za výsluhu rokov,

e) vdovský dôchodok,

f) vdovecký dôchodok,

g) sirotský dôchodok.

(2) Podmienky poskytovania dávok uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.[1])

§ 7

Ak tento zákon ďalej neustanovuje inak, prostriedky Fondu zdravotného poistenia možno použiť len na účely uvedené v § 4; prostriedky Fondu nemocenského poistenia možno použiť len na účely uvedené v § 5; prostriedky Fondu dôchodkového poistenia možno použiť len na účely uvedené v § 6.

DRUHÁ ČASŤ
Orgány poisťovne

§ 8

(1) Samosprávnymi orgánmi poisťovne sú:

a) zbor zástupcov,

b) správna rada,

c) dozorná rada.

(2) Funkčné obdobie samosprávnych orgánov je štvorročné. Navrhovatelia podľa § 9 ods. 2 majú právo navrhnúť Národnej rade Slovenskej republiky personálne zmeny v zbore zástupcov aj v priebehu funkčného obdobia.

(3) Členstvo v samosprávnych orgánoch je čestné. Členovia majú nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom tejto funkcie.

(4) Činnosť orgánov uvedených v odseku 1 a ďalšie úlohy vyplývajúce zo zákona zabezpečuje riaditeľstvo.

§ 9
Zbor zástupcov

(1) Zbor zástupcov je najvyšší orgán poisťovne. Rozhoduje o zásadných otázkach činnosti poisťovne ako celku, najmä

a) schvaľuje stanovy poisťovne, organizačný poriadok výkonných orgánov a rokovací poriadok samosprávnych orgánov poisťovne,

b) schvaľuje správy o činnosti poisťovne, rozpočet a účtovnú závierku predloženú správnou radou po prerokovaní v dozornej rade,

c) rozhoduje o záležitostiach presahujúcich rámec bežného hospodárenia,

d) schvaľuje výročnú správu poisťovne,

e) volí a odvoláva správnu radu a dozornú radu a určuje počet ich členov,

f) volí a odvoláva generálneho riaditeľa poisťovne a riaditeľov Správ Fondov.

(2) Zbor zástupcov sa skladá z deviatich zástupcov poistencov navrhnutých zástupcami odborových organizácií a inými občianskymi združeniami, z deviatich zástupcov štátu navrhnutých vládou Slovenskej republiky a z deviatich zástupcov zamestnávateľov navrhnutých zamestnávateľskými zväzmi a združeniami Slovenskej republiky, ktorých volí Národná rada Slovenskej republiky z nimi navrhnutých kandidátov.

(3) Zbor zástupcov si zvolí predsedu a dvoch podpredsedov.

(4) Schôdze zboru zástupcov zvoláva predseda najmenej dvakrát do roka; je povinný zvolať schôdzu do jedného mesiaca, ak o to požiada aspoň jedna tretina členov zboru zástupcov alebo jedna tretina členov správnej rady alebo generálny riaditeľ poisťovne.

§ 10
Správna rada

(1) Správna rada rozhoduje o všetkých dôležitých otázkach súvisiacich s činnosťou poisťovne, ak nie sú vyhradené zboru zástupcov, a predkladá výročnú správu o činnosti poisťovne zboru zástupcov.

(2) Správna rada sa skladá z predsedu správnej rady, z dvoch podpredsedov správnej rady a z ďalších členov.

(3) Predsedu, podpredsedov a členov správnej rady volí a odvoláva z odborníkov z oblasti zdravotníctva, nemocenského a dôchodkového poistenia zbor zástupcov.

(4) Práva a povinnosti predsedu, podpredsedov a členov správnej rady určuje rokovací poriadok poisťovne.

(5) Členovia správnej rady sú na jej schôdzach nezastupiteľní. Ak sa člen správnej rady po dobu troch mesiacov nezúčastňuje na jej činnosti, zbor zástupcov ho odvolá a zvolí nového člena správnej rady.

§ 11
Dozorná rada

(1) Dozorná rada prerokúva rozpočet a účtovnú závierku poisťovne, kontroluje dodržiavanie zákonov, iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zmluvných záväzkov a vnútorných predpisov poisťovne a svoje stanoviská predkladá správnej rade.

(2) Členovia dozornej rady sú v rámci svojej pôsobnosti oprávnení nahliadať do všetkých účtovných dokladov poisťovne a jej orgánov a zisťovať stav a spôsob hospodárenia poisťovne.

(3) Dozorná rada sa skladá z členov, ktorých volí a odvoláva z radov odborníkov z oblasti financovania zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia zbor zástupcov.

(4) Dozorná rada volí a odvoláva zo svojich členov predsedu dozornej rady.

Výkonné orgány

§ 12

(1) Výkonnými orgánmi poisťovne sú:

a) riaditeľstvo,

b) Správa Fondu zdravotného poistenia,

c) Správa Fondu nemocenského poistenia,

d) Správa Fondu dôchodkového poistenia,

e) regionálne národné poisťovne (ďalej len „regionálne poisťovne“).

(2) Výkonné orgány uvedené v odseku 1 písm. e) sú právnickými osobami. Sídlom výkonných orgánov uvedených v písm. b) až d) je Bratislava. Sídla a územná pôsobnosť výkonných orgánov uvedených v písm. e) sú zhodné so sídlami okresných úradov[4]) s výnimkou hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mesta Košíc, kde je Bratislavská regionálna poisťovňa a Košická regionálna poisťovňa.

(3) Funkcia člena zboru zástupcov, správnej rady, dozornej rady, generálneho riaditeľa a riaditeľov výkonných orgánov sú navzájom nezlučiteľné.

§ 13
Riaditeľstvo

(1) Riaditeľstvo zabezpečuje činnosť poisťovne, realizáciu rozhodnutí samosprávnych orgánov poisťovne a administratívne úkony spojené s ich činnosťou.

(2) Na čele riaditeľstva je generálny riaditeľ, ktorý je štatutárnym orgánom poisťovne. V čase jeho neprítomnosti ho zastupuje ním poverený zástupca.

(3) Generálny riaditeľ vymenúva a odvoláva vedúcich pracovníkov poisťovne a riaditeľov regionálnych poisťovní.

(4) Generálny riaditeľ zodpovedá za svoju činnosť zboru zástupcov.

(5) Generálny riaditeľ, riaditelia Správ Fondov a vedúci pracovníci v ich priamej riadiacej pôsobnosti, riaditelia regionálnych poisťovní a vedúci regionálnych správ fondov nemôžu popri svojom zamestnaní vykonávať inú zárobkovú činnosť vrátane podnikateľskej.

(6) Obmedzenie uvedené v odseku 5 sa nevzťahuje na výkon vedeckej, pedagogickej, publicistickej, literárnej a umeleckej činnosti.

§ 14
Regionálne poisťovne

(1) Regionálna poisťovňa vykonáva zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie v regióne,[4]) pre ktoré vytvára regionálny fond zdravotného poistenia, regionálny fond nemocenského poistenia a regionálny fond dôchodkového poistenia.

(2) Regionálna poisťovňa plní úlohy poisťovne (§ 3) v regióne.[4])

(3) Na čele regionálnej poisťovne je riaditeľ.

(4) Poradným orgánom riaditeľa regionálnej poisťovne je rada regionálnej poisťovne. Prerokúva a zaujíma stanoviská k správe o činnosti regionálnej poisťovne, vyjadruje sa k jej činnosti, najmä k použitiu účelového fondu [§ 15 ods. 4 písm. c)], a predkladá návrhy týkajúce sa činnosti poisťovne v regióne.

(5) Radu regionálnej poisťovne tvoria:

a) dvaja zástupcovia poistencov z regiónu, ktorých vymenúva príslušný odborový orgán,

b) dvaja zástupcovia zamestnávateľov z regiónu, ktorých vymenúvajú zamestnávateľské organizácie,

c) dvaja zástupcovia štátu, ktorých vymenúva regionálny orgán miestnej štátnej správy.

(6) Riaditeľ regionálnej poisťovne zvoláva radu regionálnej poisťovne najmenej štyrikrát do roka. Členstvo v rade regionálnej poisťovne je čestné. Členovia majú nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom funkcie.

(7) Regionálny fond zdravotného poistenia, regionálny fond nemocenského poistenia a regionálny fond dôchodkového poistenia spravujú regionálne správy fondov. Na čele správ regionálnych fondov sú vedúci, ktorých vymenúva a odvoláva riaditeľ regionálnej poisťovne.

§ 15
Správy fondov

(1) Funkciu Fondu zdravotného poistenia podľa § 4 zabezpečuje Správa Fondu zdravotného poistenia prostredníctvom regionálnych fondov zdravotného poistenia.

(2) Funkciu Fondu nemocenského poistenia podľa § 5 zabezpečuje Správa Fondu nemocenského poistenia prostredníctvom regionálnych fondov nemocenského poistenia.

(3) Funkciu Fondu dôchodkového poistenia podľa § 6 zabezpečuje Správa Fondu dôchodkového poistenia prostredníctvom regionálnych fondov dôchodkového poistenia.

(4) Každá Správa Fondu a každá správa regionálneho fondu vytvárajú

a) základný fond,

b) rezervný fond,

c) účelový fond,

d) správny fond.

(5) Podiel prostriedkov poskytovaných zo správnych fondov na financovanie správnych výdavkov riaditeľstva poisťovne a regionálnych poisťovní určuje správna rada.

(6) Spôsob tvorby a využitia fondov uvedených v odseku 4, vzťah regionálnych fondov (§ 14 ods. 1) k fondom poisťovne (§ 3 ods. 1) upravujú osobitné zákony.[5])

TRETIA ČASŤ
Hospodárenie poisťovne

§ 16

Poisťovňa a regionálne poisťovne hospodária s platbami poistného, s majetkom, ktorý nadobudli svojou činnosťou, a s majetkom štátu, ktorý im bol zverený.

§ 17
Príjmy a výdavky poisťovne

(1) Príjmami poisťovne sú:

a) platby poistného,

b) príspevky zo štátneho rozpočtu,

c) vlastné zdroje vytvorené využívaním fondov poisťovne,

d) príjmy, ktoré plynú z majetku poisťovne,

e) prirážky k poistnému, penále a pokuty,

f) dary a ostatné príjmy.

(2) Výdavkami poisťovne sú najmä:

a) úhrada nákladov na potrebnú zdravotnícku starostlivosť,

b) dávky nemocenského poistenia,

c) dávky dôchodkového poistenia,

d) úhrada nákladov iným poisťovniam alebo iným právnym subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb, ktoré poskytli poistencom,

e) náhrady nákladov nevyhnutného a neodkladného liečenia v cudzine,

f) náklady na činnosť poisťovne a jej zariadení.

Poistné a príspevky

§ 18

(1) Podľa tohto zákona sú povinní platiť poistné

a) zamestnanci,

b) zamestnávatelia,

c) samostatne zárobkovo činné osoby vrátane osôb podnikajúcich popri zamestnaní,

d) spolupracujúce osoby,

e) štát.

(2) Poistné na zdravotné poistenie sú povinní platiť aj občania Slovenskej republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale nie sú v pracovnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý má sídlo na území Slovenskej republiky, a ani nie sú samostatne zárobkovo činní na území Slovenskej republiky a nie sú osobami, za ktoré platí poistné štát.

(3) Občania zárobkovo činní v cudzine,[6]) ktorí majú trvalý pobyt v Slovenskej republike, môžu platiť poistné na dôchodkové poistenie, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

(4) Zamestnancom na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu, alebo členskom pomere, ktorého súčasťou je pracovný vzťah zakladajúci účasť na nemocenskom poistení (ďalej len „pracovný vzťah“).

(5) Zamestnávateľom na účely tohto zákona sa rozumie fyzická alebo právnická osoba zamestnávajúca inú fyzickú osobu v pracovnom vzťahu alebo osoba plniaca voči zamestnancovi povinnosti zamestnávateľa.

(6) Samostatne zárobkovo činnými osobami a spolupracujúcimi osobami sú osoby ustanovené osobitným predpisom.[7])

(7) Štát platí poistné na zdravotné poistenie za

a) nezaopatrené deti,[8]) študentov vysokých škôl po dosiahnutí 26 rokov veku až do ukončenia štúdia,

b) poberateľov dôchodku z dôchodkového zabezpečenia Slovenskej republiky, ak nie sú zamestnancami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami,

c) poberateľov rodičovského príspevku,[9])

d) osoby na materskej dovolenke a ďalšej materskej dovolenke,[10])

e) uchádzačov o zamestnanie,[11])

f) osoby, ktoré sú sociálne odkázané,[12])

g) osoby, ktoré sa osobne celodenne a riadne starajú o blízku osobu,[13]) ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna alebo staršia ako 80 rokov,

h) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa vo veku do siedmich rokov, ktoré je dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť,[14])

i) osoby, ktorým z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo starostlivosti o blízku osobu nevznikol nárok na dôchodok a vzhľadom na svoj vek nie sú zárobkovo činné,

j) osoby vykonávajúce civilnú službu,

k) osoby vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody, ak nie sú zárobkovo činné.

(8) Štát platí na nemocenské poistenie za

a) uchádzačov o zamestnanie poberajúcich hmotné zabezpečenie,

b) žiakov stredných škôl[8]) (vrátane odborných a osobitných odborných učilíšť) a študentov vysokých škôl.[8])

(9) Štát platí na dôchodkové poistenie za

a) uchádzačov o zamestnanie poberajúcich hmotné zabezpečenie,

b) vojakov základnej, náhradnej a inej vojenskej služby a občanov vykonávajúcich civilnú službu,

c) žiakov a študentov po 18. roku veku, ktorí sa štúdiom alebo predpísaným výcvikom sústavne pripravujú na budúce povolanie,

d) osoby, ktoré sa starajú osobne celodenne a riadne o dieťa vo veku do troch rokov alebo o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté maloleté dieťa, ktoré vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť, pokiaľ nie je umiestnené v zariadení pre takéto deti s celoročným alebo týždenným pobytom,

e) osoby, ktoré poberajú nemocenské, peňažnú pomoc v materstve a podporu pri ošetrovaní člena rodiny a za osoby, ktoré ošetrujú člena rodiny po uplynutí obdobia, za ktoré poberali podporu pri ošetrovaní člena rodiny, pokiaľ v tomto čase zamestnanie trvalo,

f) osoby, ktoré poberajú invalidný dôchodok do dosiahnutia veku potrebného na vznik nároku na starobný dôchodok,

g) osoby, ktoré sa osobne starajú o blízku osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo obdobnom zdravotníckom zariadení.

§ 19

Štát poskytuje do Fondu dôchodkového poistenia príspevky zo štátneho rozpočtu na

a) zvýšenie dôchodkov z titulu jediného zdroja príjmu,

b) valorizáciu dôchodkov,

c) zvýšenie dôchodkov za odboj a rehabilitácie,

d) zvýšenie dôchodkov pre bezvládnosť.

§ 20
Oznamovacia povinnosť

(1) Zamestnávateľ je povinný prihlásiť svojich zamestnancov do regionálnej poisťovne príslušnej podľa sídla útvaru, ktorý vedie evidenciu miezd; zamestnávateľ, ktorý nemá na území Slovenskej republiky takýto útvar, je povinný prihlásiť svojich zamestnancov do regionálnej poisťovne príslušnej podľa jeho sídla najneskôr do ôsmeho dňa od vzniku pracovného vzťahu a odhlásiť ich v rovnakej lehote odo dňa, keď sa skončil pracovný vzťah.

(2) Zamestnávateľ splní svoju povinnosť aj vtedy, ak podá prihlášku alebo odhlášku v lehote uvedenej v odseku 1 na pošte alebo faxom. Prihlášku alebo odhlášku faxom je zamestnávateľ povinný potvrdiť do troch dní písomne.

(3) Ak je zamestnanec zamestnaný u niekoľkých zamestnávateľov, oznamovaciu povinnosť podľa odseku 1 majú všetci zamestnávatelia.

(4) Poistenec, ak nie je zamestnaný alebo je osobou samostatne zárobkovo činnou, má povinnosť prihlásiť sa do regionálnej poisťovne v mieste svojho trvalého pobytu najneskôr do ôsmich dní odo dňa vzniku poistenia a odhlásiť sa v rovnakej lehote od zániku poistenia.[5]) Za neplnoletého poistenca alebo za poistenca pozbaveného spôsobilosti na právne úkony plní oznamovaciu povinnosť jeho zákonný zástupca. Za poistenca vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody plní oznamovaciu povinnosť príslušný ústav zboru väzenskej a justičnej stráže.

(5) Orgán, ktorý vydáva povolenie na podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť, je povinný oznámiť regionálnej poisťovni vydanie takéhoto povolenia.

(6) Úmrtie poistenca má povinnosť oznámiť príslušnej regionálnej poisťovni príslušný úrad poverený vedením matriky.

(7) Prihlásenie a odhlásenie poistenca musí byť na tlačive, ktorého obsah a formu určí poisťovňa.

Platenie a výška poistného

§ 21

(1) Poistné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov, samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb a na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3 sa platí percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období alebo z inak týmto zákonom ustanoveného vymeriavacieho základu.

(2) Poistné na

a) zdravotné poistenie je 13,7 % z určeného vymeriavacieho základu,

b) nemocenské poistenie je 5,8 % z určeného vymeriavacieho základu,

c) dôchodkové poistenie je 26,5 % z určeného vymeriavacieho základu.

(3) Zamestnanec platí poistné vo výške 11,0 % z vymeriavacieho základu, z toho 3,7 % na zdravotné poistenie, 4,4 % na nemocenské poistenie a 5,9 % na dôchodkové poistenie.

(4) Zamestnávateľ platí poistné vo výške 35,0 % z úhrnu vymeriavacích základov svojich zamestnancov, z toho 10,0 % na zdravotné poistenie, 4,4 % na nemocenské poistenie a 20,6 % na dôchodkové poistenie.

(5) Samostatne zárobkovo činné osoby a spolupracujúce osoby platia celkové poistné vo výške 46,0 % z vymeriavacieho základu, z toho 13,7 % na zdravotné poistenie, 5,8 % na nemocenské poistenie a 26,5 % na dôchodkové poistenie.

(6) Občania uvedení v § 18 ods. 2 platia poistné na zdravotné poistenie 13,7 % z vymeriavacieho základu a občania uvedení v § 18 ods. 3 platia poistné na dôchodkové poistenie vo výške 26,5 % z vymeriavacieho základu.

(7) Štát platí poistné na zdravotné poistenie vo výške 13,7 %, na nemocenské poistenie 5,8 % a na dôchodkové poistenie 26,5 % z minimálnej mzdy.

(8) Výsledná suma poistného sa zaokrúhľuje na celé koruny smerom dole.

§ 22
Vymeriavací základ

(1) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov je príjem[15]) dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní zakladajúcom účasť na nemocenskom poistení a podliehajúci dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitných predpisov.[16]) Vymeriavacím základom podľa predchádzajúcej vety je aj príjem dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní zakladajúcom účasť na nemocenskom poistení, ktorý nepodlieha dani z príjmov fyzických osôb len preto, že

a) tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojakého zdanenia,

b) nedosahuje zdaniteľnú výšku.

(2) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb je polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb[17]) dosiahnutých v rozhodujúcom období v súvislosti s prevádzkovaním samostatnej zárobkovej činnosti, najmenej však vo výške minimálnej mzdy. Pomernou časťou základu dane sa rozumie časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti v rozhodujúcom období. Na kalendárny mesiac, v priebehu ktorého došlo k začatiu prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti po prvom dni v tomto mesiaci, sa neprihliada. Druhá veta predchádzajúceho odseku tu platí obdobne. Takto zistený vymeriavací základ sa použije od 1. júla do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Vymeriavací základ môže byť však stanovený maximálne vo výške zodpovedajúcej 30-násobku minimálnej mzdy.

(3) Ak samostatne zárobkovo činná osoba alebo spolupracujúca osoba neprevádzkovali činnosť zakladajúcu účasť na nemocenskom poistení samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb po dobu najmenej šesť mesiacov v rozhodujúcom období (§ 23 ods. 2), vymeriavacím základom je jedna dvanástina nimi určenej sumy. Takto zistený vymeriavací základ sa použije až do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

(4) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 2 je minimálna mzda.

(5) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3 je nimi určená suma. Ak je táto suma vyššia ako výška minimálnej mzdy, vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie je táto suma.

(6) Vymeriavací základ zistený podľa predchádzajúcich odsekov nesmie byť nižší, ako je výška minimálnej mzdy pracovníkov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou,[18]) ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné. To neplatí, ak vymeriavací základ zistený podľa odsekov 1 a 2 nedosiahne minimálnu výšku podľa predchádzajúcej vety z dôvodov prekážok v práci[19]) alebo ak ide o príjem zo živnosti alebo z iného podnikania vykonávaného súbežne so zamestnaním a ak ide o zamestnancov, aj z dôvodov čerpania dovolenky na zotavenie[20]) alebo náhradného voľna za prácu nadčas alebo vo sviatok.[21])

§ 23
Rozhodujúce obdobie

(1) Rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje vymeriavací základ pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov a občanov uvedených v § 18 ods. 2 a 3 je predchádzajúci kalendárny mesiac.

(2) Rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje vymeriavací základ pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, je predchádzajúci kalendárny rok, ak tieto osoby prevádzkovali samostatnú zárobkovú činnosť po dobu najmenej šesť mesiacov v tomto roku.

§ 24
Platitelia poistného

(1) Platiteľom poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov, ktoré sú povinné platiť osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) a b), je zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného, ktoré je povinný platiť zamestnanec z vymeriavacieho základu zamestnanca; pre rozsah zrážky poistného platia obdobne ustanovenia o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy.[22])

(2) Platiteľom poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, ktoré sú povinné platiť osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. c) a d), je samostatne zárobkovo činná osoba.

(3) Platiteľom poistného na dôchodkové poistenie osôb uvedených v 18 ods. 3 a platiteľom poistného na zdravotné poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 2 sú tieto osoby.

(4) Platitelia poistného podľa odsekov 1 a 2 sú povinní sami vypočítať a odviesť poistné osobitne podľa jednotlivých skupín osôb uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až d); to platí obdobne pre platiteľov poistného podľa odseku 3.

(5) Platiteľom poistného na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 7 až 9 je štát.

§ 25

(1) Poistné sa platí na účet príslušnej regionálnej poisťovne za každý jednotlivý kalendárny mesiac pozadu osobitne do fondu zdravotného poistenia, fondu nemocenského poistenia a fondu dôchodkového poistenia.

(2) Poistné sa platí za kalendárny mesiac, i keď povinnosť byť zúčastnený na zdravotnom poistení, nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení trvala len po časť kalendárneho mesiaca; to platí obdobne pre platenie poistného na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3.

(3) Poistné sa platí po prvýkrát za mesiac, v ktorom vznikla účasť na zdravotnom poistení, nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení.

(4) Poistné sa platí

a) bezhotovostným prevodom z účtu platiteľa poistného na účet príslušnej regionálnej poisťovne v peňažnom ústave alebo

b) v hotovosti poštovou poukážkou na účet príslušnej regionálnej poisťovne v peňažnom ústave, ak platiteľ poistného nemá zriadený účet v peňažnom ústave.

(5) Na náklady spojené s vykonávaním agendy zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia nepatrí zamestnávateľovi žiadna náhrada.

§ 26
Splatnosť poistného

(1) Poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je zamestnávateľ, je splatné v deň, ktorý je určený na výplatu príjmov uvedených v § 22 ods. 1 (ďalej len „príjem zamestnancov“) za príslušný kalendárny mesiac. Ak je výplata príjmov zamestnancov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné za príslušný kalendárny mesiac je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zamestnancov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je takýto deň určený, poistné za príslušný kalendárny mesiac je splatné v prvý deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí výplatného obdobia ukončeného v predchádzajúcom mesiaci.

(2) Poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba (§ 24 ods. 2) a osoba uvedená v § 18 ods. 2, je splatné do ôsmeho dňa po uplynutí tohto mesiaca.

(3) Samostatne zárobkovo činná osoba a osoba uvedená v § 18 ods. 2 a 3 môže na základe písomnej žiadosti zaplatiť poistné vopred, ak príslušná regionálna poisťovňa žiadosti vyhovie. Príslušná regionálna poisťovňa žiadosti vyhovie, ak obsah žiadosti nevzbudzuje pochybnosti o správnosti, účele a určení platby.

(4) Poistné na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3 a poistné na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, pokiaľ tieto osoby nemali povinnosť byť zúčastnené na nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, možno doplatiť spätne, najviac však za obdobie jedného roka odo dňa podania písomnej žiadosti o doplatenie.

(5) Ak platba poistného za príslušný kalendárny mesiac bola na účet príslušnej regionálnej poisťovne uskutočnená oneskorene, predpokladá sa, že poistné je zaplatené včas, ak

a) v prípade platenia poistného bezhotovostným prevodom [§ 25 ods. 4 písm. a)] platiteľ ako deň prevodu v prevodnom príkaze, ktorý dal predo dňom splatnosti poistného, predpísaným spôsobom určil najneskôr posledný deň splatnosti poistného podľa odsekov 1 a 2; to neplatí, ak platba poistného bola uskutočnená oneskorene z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na účte platiteľa poistného,

b) v prípade platenia poistného v hotovosti poštovou poukážkou [§ 25 ods. 4 písm. b)] platiteľ poistného poukázal hotovosť predpísaným spôsobom najneskôr v posledný deň splatnosti poistného podľa odsekov 1 a 2.

(6) Skutočnosti uvedené v odseku 5 je platiteľ poistného povinný na výzvu príslušnej regionálnej poisťovne preukázať bez zbytočného odkladu.

(7) Poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je štát, poukazuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky poisťovni do jednotlivých Fondov zálohovo vopred k prvému dňu mesiaca. Poisťovňa vykoná zúčtovanie prostriedkov polročne.

§ 27
Vykazovanie, zúčtovanie poistného a úhrada dávok

(1) Zamestnávateľ je povinný vykázať príslušnej regionálnej poisťovni rozčlenené poistné za príslušný kalendárny mesiac spolu s vyplatenými dávkami nemocenského poistenia a dávkami, na ktoré prispieva štát, na výkaze určenom poisťovňou. Podrobnosti upravia osobitné zákony.[5])

(2) Príslušná regionálna poisťovňa predpíše zamestnávateľovi uvedenému v odseku 1 platobným výmerom poistné, ak zamestnávateľ nevykázal poistné vôbec alebo ho nevykázal v správnej výške

alebo ho vypočítal a vykázal nesprávne nižšou sumou. Ak zamestnávateľ nepredloží na výzvu príslušnej regionálnej poisťovne podklady potrebné na zistenie správnej výšky poistného, ktoré je povinný zaplatiť, môže mu príslušná regionálna poisťovňa predpísať poistné na základe podkladov iného zamestnávateľa obdobného charakteru.

(3) Zamestnávateľ, ktorý nevykonáva nemocenské poistenie svojich zamestnancov, predkladá príslušnej regionálnej poisťovni výkaz poistného; výkaz poistného je zamestnávateľ povinný predložiť v lehotách uvedených v § 26 ods. 1.

§ 28

Príslušná regionálna poisťovňa predpíše samostatne zárobkovo činnej osobe platobným výmerom poistné, ak tá nezaplatila poistné vôbec alebo ho vypočítala a vykázala alebo zaplatila nesprávne v nižšej sume; § 27 ods. 2 druhá veta tu platí obdobne.

§ 29
Vrátenie poistného

(1) Poistné zaplatené bez právneho dôvodu alebo časť presahujúcu správnu výšku poistného je príslušná regionálna poisťovňa povinná po zistení tejto skutočnosti vrátiť platiteľovi poistného alebo jeho právnemu nástupcovi.

(2) Právo na vrátenie poistného alebo jeho časti podľa odseku 1 sa premlčí do troch rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola takáto platba poistného alebo jeho časti zúčtovaná na účet príslušnej regionálnej poisťovne.

(3) Príslušná regionálna poisťovňa je povinná vrátiť poistné alebo jeho časť podľa odseku 1 bez úrokov do jedného mesiaca po doručení žiadosti o ich vrátenie.

(4) Poistné alebo jeho časť, ktoré je príslušná regionálna poisťovňa povinná vrátiť, možno použiť na zápočet pohľadávky poisťovne v zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení voči platiteľovi poistného alebo jeho právnemu nástupcovi.

§ 30
Premlčanie poistného

(1) Právo predpísať poistné sa premlčí za tri roky odo dňa jeho splatnosti. Ak sa urobil úkon smerujúci na zistenie výšky nezaplateného poistného alebo na jeho vymáhanie, začína plynúť nová premlčacia doba podľa predchádzajúcej vety odo dňa, keď sa o tomto úkone dozvedel platiteľ poistného alebo jeho právny nástupca.

(2) Ak zamestnávateľ uvedený v § 20 neprihlásil svojho zamestnanca do poistenia alebo ak samostatne zárobkovo činná osoba nepodala prihlášku za seba alebo za spolupracujúcu osobu, hoci tak bola podľa predpisov povinná urobiť, právo predpísať poistné sa nepremlčuje.

(3) Právo vymáhať poistné sa premlčí za jeden rok odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo.

§ 31

Pohľadávky na poistnom voči osobám povinným platiť poistné (§ 18 ods. 1 a 2) sú prednostnými pohľadávkami podľa § 279 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

ŠTVRTÁ ČASŤ

§ 32
Poplatok za neplnenie oznamovacej povinnosti

(1) Ak zamestnávateľ nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 20 ods. 1 v určenej lehote, regionálna poisťovňa môže voči nemu uplatniť poplatok z omeškania do výšky 100 Kčs za každý deň omeškania a za každého poistenca.

(2) Ak poistenec nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 20 ods. 4 v určenej lehote, regionálna poisťovňa môže uplatniť voči nemu poplatok z omeškania vo výške 10 Kčs za každý deň omeškania.

§ 33
Prirážka k poistnému

(1) Príslušná regionálna poisťovňa je povinná uložiť platobným výmerom platiteľovi poistného povinnosť platiť prirážku k poistnému, ak

a) činnosti, pracoviská alebo technické zariadenia platiteľa poistného nevyhovujú podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo

b) činnosti, pracoviská alebo zariadenia platiteľa poistného nevyhovujú podľa rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy v oblasti zdravotníctva zdravotníckym alebo hygienickým predpisom alebo

c) podľa zistenia príslušného orgánu štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci alebo príslušného orgánu štátnej správy v oblasti zdravotníctva (ďalej len „príslušný orgán“) nie je pri jeho činnostiach, na pracoviskách a technických zariadeniach používané alebo inštalované alebo nie je riadne prevádzkované predpísané zariadenie na ochranu života a zdravia.

(2) Prirážka k poistnému sa ukladá v rozsahu 2 až 10 % z vymeriavacieho základu pre určenie poistného za príslušný kalendárny mesiac (§ 22 ods. 1 až 3 a 6), za ktorý sa prirážka k poistnému platí; vymeriavacím základom sa na tieto účely rozumie úhrn vymeriavacích základov osôb uvedených v § 18 ods. 1 písm. a), c) a d), ktorých činnosti sa týkajú nedostatky podľa odseku 1.

(3) Pri určovaní rozsahu prirážky k poistnému príslušná regionálna poisťovňa prihliada na vyjadrenie príslušného orgánu k rozhodujúcim skutočnostiam, najmä na charakter, na stupeň závažnosti a spoločenskej nebezpečnosti zistených nedostatkov, na celkovú úroveň dodržiavania predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a zdravotníckych a hygienických predpisov platiteľom poistného, na okolnosti, za ktorých došlo k vzniku nedostatkov, na doterajší postoj platiteľa poistného k skôr uloženým opatreniam na odstránenie zistených nedostatkov; príslušná regionálna poisťovňa hodnotí vyjadrenie príslušného orgánu vo vzťahu k predpokladanému rastu nákladov zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia v súvislosti so zistenými nedostatkami.

(4) Príslušná regionálna poisťovňa určí povinnosť platiť prirážku k poistnému od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho

a) po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia uvedeného v odseku 1 písm. a) a b) alebo

b) po doručení oznámenia o zistení nedostatkov uvedených v odseku 1 písm. c) príslušnej regionálnej poisťovni.

(5) Povinnosť platiť prirážku k poistnému zaniká posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom podľa vyjadrenia príslušného orgánu zistené nedostatky, za ktoré sa povinnosť platiť prirážku k poistnému uložila, boli odstránené; vyjadrenie o odstránení nedostatkov je povinný si od príslušného orgánu vyžiadať a príslušnej regionálnej poisťovni bez zbytočného odkladu predložiť platiteľ poistného.

(6) Prirážku k poistnému môže uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa zistenia alebo opakovaného zistenia nedostatkov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) príslušným orgánom.

(7) Pre prirážku k poistnému platia ustanovenia o poistnom podľa tretej časti tohto zákona obdobne.

§ 34
Penále

(1) Ak platitelia poistného uvedení v § 24 ods. 1 a 2 neuhradili riadne poistné za príslušný kalendárny mesiac alebo ak zamestnávateľ uvedený v § 27 ods. 1 neuhradil riadne rozdiel medzi poistným nemocenského poistenia a vyplatenými dávkami a tak skrátil neoprávnene poistné, sú povinní zaplatiť penále vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý kalendárny deň omeškania odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac, prípadne odo dňa skrátenia poistného za príslušný kalendárny mesiac do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet príslušnej regionálnej poisťovne.

(2) So sumou predpísanou platobným výmerom je platiteľ poistného povinný zaplatiť penále vo výške 0,2 % z predpísanej sumy za každý kalendárny deň odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac, prípadne odo dňa skrátenia poistného za príslušný kalendárny mesiac do dňa, keď bola predpísaná suma poukázaná na účet príslušnej regionálnej poisťovne.

(3) Platiteľovi poistného vypočíta penále podľa odsekov 1 a 2 príslušná regionálna poisťovňa.

(4) Pre penále platia ustanovenia o poistnom podľa tretej časti tohto zákona obdobne.

§ 35

Zaplatené prirážky k poistnému a penále príslušná regionálna poisťovňa rozdelí do jednotlivých dotknutých fondov pomerne podľa výšky poistného (§ 21 ods. 2).

§ 36
Pokuty

(1) Za nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov o zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení môže príslušná regionálna poisťovňa uložiť platobným výmerom platiteľom poistného uvedeným v § 24 ods. 1 a 2 pokutu do výšky 100 000 Kčs a za opätovné nesplnenie alebo porušenie týchto povinností, za ktoré už bola pokuta uložená, až do výšky 500 000 Kčs za každé jednotlivé nesplnenie alebo porušenie povinnosti.

(2) Iným osobám ako osobám uvedeným v odseku 1 môže príslušná regionálna poisťovňa uložiť za nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich im z predpisov o zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení pokutu do výšky 100 000 Kčs za každé jednotlivé nesplnenie alebo porušenie povinnosti.

(3) Pokutu podľa odsekov 1 a 2 možno uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa, keď sa príslušná regionálna poisťovňa dozvedela o nesplnení alebo porušení povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa nesplnenia alebo porušenia týchto povinností.

(4) Pokutu podľa odsekov 1 a 2 nemožno uložiť, ak platiteľovi poistného alebo inej osobe bola za to isté nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov o zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení už skôr uložená pokuta alebo iná majetková sankcia iným orgánom podľa osobitných predpisov.[23])

(5) Pre pokuty platia ustanovenia o poistnom podľa tretej časti tohto zákona.

(6) Zaplatenú pokutu príslušná regionálna poisťovňa rozdelí dotknutým fondom pomerne podľa výšky poistného.

PIATA ČASŤ
Spoločné ustanovenia

§ 37
Účtovníctvo

Poisťovňa a regionálne poisťovne vedú účtovníctvo podľa osobitného zákona.[24])

§ 38
Informačný systém

(1) Poisťovňa vytvára na zabezpečenie svojej činnosti osobitný informačný systém.

(2) Poisťovňa vedie zoznam poistencov. Je oprávnená zbierať a povinná uchovávať informácie umožňujúce identifikáciu poistenca po dobu deväťdesiatdeväť rokov od jeho narodenia.

(3) Používanie údajov informačného systému poisťovne je jej výhradným právom. Informácie možno poskytovať iba so súhlasom správnej rady a zmluvných partnerov poisťovne, ktorých sa údaje dotýkajú. Poisťovňa je povinná vytvoriť také organizačné a technické podmienky pre prevádzku informačného systému, aby sa zabránilo jeho zneužitiu.[25])

(4) Na povinnosť uvedenú v odseku 2 je potrebný vo vojenských podnikoch a v podnikoch dôležitých pre obranu štátu súhlas príslušnej vojenskej správy a v zariadeniach zboru väzenskej a justičnej stráže súhlas príslušného zboru väzenskej a justičnej stráže.

(5) Informácie, ktoré sa dotýkajú poistencov, možno poskytnúť len s ich súhlasom.

§ 39

(1) Platiteľ poistného je povinný poskytnúť poisťovni záznamy o počte poistencov a ich príjmoch.

(2) Orgán vykonávajúci správu daní je povinný na požiadanie poisťovne oznámiť výšku základu dane občana a iné údaje potrebné pre výpočet poistného a dávok.

(3) Pracovníci poisťovne a členovia samosprávnych orgánov sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho zamestnania[26]) alebo svojej funkcie.

§ 40
Kontrolná činnosť

Kontrolnú činnosť zameranú na účelnosť, efektívnosť a hospodárnosť vykonáva poisťovňa

a) revíznymi lekármi, ak ide o poskytovanie zdravotníckej starostlivosti,

b) osobitne určenými pracovníkmi, ak ide o kontrolu hospodárenia s prostriedkami fondov.

ŠIESTA ČASŤ
Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 41

(1) Poistné podľa tohto zákona sa platí po prvýkrát za mesiac január 1993.

(2) Poistné za mesiac január 1993, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba (§ 24 ods. 2), zaplatené podľa doterajších predpisov predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa považuje za poistné zaplatené podľa tohto zákona.

(3) Poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba (§ 24 ods. 2), sa až do 30. júna 1993 určí z vymeriavacieho základu podľa § 22 ods. 3 a 6, aj keď samostatne zárobkovo činná osoba alebo spolupracujúca osoba v roku 1992 prevádzkovali činnosť zakladajúcu účasť na nemocenskom poistení samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb po dobu dlhšiu ako šesť mesiacov; odsek 2 platí aj tu.

(4) Pre určenie výšky poistného podľa § 26 ods. 4 za obdobie do nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa použijú doterajšie predpisy; to platí aj pre určenie výšky poistného za obdobie do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, za ktoré boli platitelia poistného uvedení v § 24 ods. 1 a 2 povinní platiť poistné.

(5) Štát poskytne k 1. januáru 1993 príspevok zo štátneho rozpočtu do jednotlivých fondov vo výške jednej šestiny plánovaného celoročného objemu výdavkov poisťovne pre rok 1993. Štát poukáže Fondu nemocenského poistenia a Fondu dôchodkového poistenia poistné na nemocenské a dôchodkové poistenie zaplatené samostatne zárobkovo činnými osobami a spolupracujúcimi osobami v mesiaci december 1992 za mesiac január 1993.

(6) Poukázaný príspevok zo štátneho rozpočtu podľa odseku 5 je zálohou na celoročný príspevok, ktorého platiteľom je podľa § 18 ods. 7 až 9 štát. Zostatok celoročného príspevku sa poukáže v jedenástich mesačných čiastkach vždy vopred v prvý deň v kalendárnom mesiaci.

(7) Finančné prostriedky spravované Správou Fondu zdravotného poistenia, Správou Fondu nemocenského poistenia a Správou Fondu dôchodkového poistenia po dobu ich stabilizácie, najneskôr do 30. júna 1993, sa prevádzajú na osobitný účet štátneho rozpočtu, z ktorého budú podľa potrieb v prospech jednotlivých fondov uvoľňované.

§ 42

(1) Nároky z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia podľa doterajších predpisov sú nárokmi nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia podľa tohto zákona.

(2) Do prijatia zákona o štátnej sociálnej podpore poisťovňa vytvorí osobitný účet na úhradu

a) príspevku na kúpeľnú starostlivosť,

b) prídavkov na deti a príplatku k prídavkom na deti,

c) výchovného a príplatku k výchovnému,

d) podpory pri narodení dieťaťa,

e) pohrebného,

f) sociálneho dôchodku,

g) dôchodku manželky,

h) zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť,

i) rodičovského príspevku,

j) zaopatrovacieho príspevku,

k) príspevku na úhradu za užívanie bytu,

l) náhrady zárobku pri službe v ozbrojených silách a pri civilnej službe.

(3) Prostriedky na dávky uvedené v odseku 2 poukáže Ministerstvo financií Slovenskej republiky zo štátneho rozpočtu zálohovo vždy k prvému dňu príslušného mesiaca Správe Fondu nemocenského poistenia a Správe Fondu dôchodkového poistenia, ktoré zabezpečia ich výplatu a zúčtovanie.

§ 43

(1) Poisťovňa môže uzatvárať zmluvy o pripoistení poistencov.

(2) Formy, rozsah a bližšie podmienky pripoistenia upraví osobitný zákon.

§ 44

(1) Poisťovňa, Správa Fondu zdravotného poistenia, Správa Fondu nemocenského poistenia a Správa Fondu dôchodkového poistenia sa zriaďujú z časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave a zo Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave.

(2) Regionálne poisťovne sa vytvárajú z okresných správ sociálneho zabezpečenia a z častí Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave pôsobiacich v okresoch (okresné pobočky) a Bratislavská regionálna poisťovňa sa vytvára z Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia a z časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave - obvodných pobočiek; Košická regionálna poisťovňa sa vytvára z Košickej správy sociálneho zabezpečenia a z častí Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia - okresnej pobočky v Košiciach.

(3) Práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov prechádzajú v plnom rozsahu na preberajúce organizácie.

§ 45

(1) Pôsobnosť Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave v plnom rozsahu prechádza na Správu Fondu nemocenského poistenia a Správu Fondu dôchodkového poistenia.

(2) Pôsobnosť časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave, uvedená v § 44 ods. 1, prechádza na Správu Fondu zdravotného poistenia.

(3) Pôsobnosť okresných správ sociálneho zabezpečenia a časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave (okresných pobočiek) prechádza na príslušné regionálne poisťovne. Pôsobnosť Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia a časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave - obvodných pobočiek na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy prechádza na Bratislavskú regionálnu poisťovňu a pôsobnosť Košickej správy sociálneho zabezpečenia a časti Ústavu pre zavedenie zdravotnej poisťovne v Bratislave - okresnej pobočky v Košiciach prechádza na Košickú regionálnu poisťovňu.

§ 46

(1) Zbor zástupcov poisťovne zvolí Národná rada Slovenskej republiky najneskôr do šiestich týždňov od účinnosti tohto zákona.

(2) Do zvolenia správnej rady, dozornej rady, generálneho riaditeľa poisťovne vykonáva ich pôsobnosť vládou Slovenskej republiky poverený zmocnenec.

(3) Samosprávne orgány uvedené v odseku 2 a generálneho riaditeľa poisťovne zvolí zbor zástupcov najneskôr do šiestich týždňov od svojho vytvorenia.

§ 47

(1) Do zvolenia riaditeľov Správy Fondu nemocenského poistenia a Správy Fondu dôchodkového poistenia vykonáva ich funkcie riaditeľ Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave.

(2) Do zvolenia riaditeľa Správy Fondu zdravotného poistenia vykonáva túto funkciu riaditeľ Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave.

(3) Do vymenovania riaditeľov regionálnych poisťovní generálnym riaditeľom poisťovne vykonávajú tieto funkcie riaditelia okresných správ sociálneho zabezpečenia, funkciu riaditeľa Bratislavskej regionálnej poisťovne vykonáva riaditeľ Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia a funkciu riaditeľa Košickej regionálnej poisťovne riaditeľ Košickej správy sociálneho zabezpečenia.

(4) Do vymenovania vedúcich správ regionálnych fondov zdravotného poistenia vykonávajú tieto funkcie riaditelia okresných pobočiek Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave, funkcie vedúcich správ regionálnych fondov nemocenského poistenia vykonávajú vedúci oddelení nemocenského poistenia okresných správ sociálneho zabezpečenia a funkcie vedúcich správ regionálnych fondov dôchodkového poistenia vykonávajú vedúci oddelení dôchodkového zabezpečenia okresných správ sociálneho zabezpečenia.

§ 48

V konaní o regresných náhradách,[27]) ktoré nebolo ku dňu účinnosti tohto zákona právoplatne skončené, sa postupuje podľa doterajších predpisov.

§ 49

(1) Zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie v ozbrojených silách a v ozbrojených bezpečnostných zboroch Slovenskej republiky upravia osobitné zákony.

(2) Na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie v ozbrojených silách a v ozbrojených bezpečnostných zboroch Slovenskej republiky sa až do vydania osobitných zákonov primerane vzťahujú ustanovenia tohto zákona s tým, že poistné sa platí na osobitné účty ministerstiev, do pôsobnosti ktorých patrí riadenie ozbrojených síl a ozbrojených bezpečnostných zborov. Ďalšie odlišnosti upravia príslušní ministri po dohode s ministrom financií Slovenskej republiky, ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a s ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky.

(3) Zdravotné poistenie zamestnancov železníc Slovenskej republiky môže upraviť osobitný zákon.

§ 50
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa

1. § 10, § 52, § 55, § 57 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov,

2. zákon č. 33/1965 Zb. o úhrade nákladov vznikajúcich štátu z úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení na zdraví (o regresných náhradách),
3. § 145b zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov,
4. § 63 - 66 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov,
5. vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 34/1965 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o regresných náhradách, v znení vyhlášky č. 88/1966 Zb., vyhlášky č. 38/1968 Zb. a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 243/1991 Zb.,
6. úprava Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. Z-5988/1979-B/2 z 19. 9. 1980 o postupe pri vybavovaní regresných náhrad z ochorenia na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim kysličník kremičitý a z ochorenia na rakovinu pľúc z rádioaktívnych látok, uverejnená pod č. 8/1980 Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky, registrovaná v čiastke č. 44/1980 Zb.

Účinnosť

§ 51

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

1) Zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 46/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb. a zákona č. 235/1992 Zb.

2) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 196/1990 Zb. o zmenách v pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky v sociálnom zabezpečení a o zmenách niektorých ďalších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré predpisy v oblasti zdravotníctva, zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1992 Zb. o Slovenskej komore vysokoškolsky vzdelaných zdravotníckych pracovníkov, zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb. o niektorých opatreniach v miestnej samospráve a v štátnej správe a zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 305/1992 Zb.
Zákon SNR č. 13/1992 Zb. o Slovenskej lekárskej komore, Slovenskej komore zubných lekárov a Slovenskej lekárnickej komore.
Zákon SNR č. 14/1992 Zb. o Slovenskej komore stredných zdravotníckych pracovníkov a o Slovenskej komore zubných technikov.

3) Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb. Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 189/1988 Zb.), zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb. Zákon č. 103/1964 Zb. o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 240/1988 Zb.), zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb. Vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., č. 179/1984 Zb., č. 135/1984 Zb., č. 59/1987 Zb., č. 148/1988 Zb. a vyhlášok Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb. a č. 263/1990 Zb.. Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

4) Zákon SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy. Zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky.

5) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/1993 Z. z. o zdravotnom poistení a hospodárení s Fondom zdravotného poistenia.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 8/1993 Z. z. o Fonde nemocenského poistenia a Fonde dôchodkového poistenia a ich hospodárení.

6) § 11 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

7) § 61 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

8) § 49 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.
§ 18 zákona č. 88/1968 Zb.

9) § 2 ods. 3 zákona č. 382/1990 Zb. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 117/1992 Zb.

10) § 157 a 158 Zákonníka práce.

11) § 7 zákona č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

12) § 92 ods. 5 zákona č. 100/1988 Zb.
§ 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 105/1992 Zb. o sociálnej odkázanosti.

13) § 8 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

14) § 16 písm. a) bod 3,písm. b) bod 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia. § 37 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

15) § 4 ods. 2 zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku. § 3 ods. 2 zákona č. 143/1992 Zb. o plate a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch. Zákon Slovenskej národnej rady č. 356/1990 Zb. o plate a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady. Zákon Slovenskej národnej rady č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov.

16) § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.

17) § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 286/1992 Zb.

18) § 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 53/1992 Zb. o minimálnej mzde.

18) § 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 53/1992 Zb. o minimálnej mzde.

19) § 124 až 130 Zákonníka práce.

20) § 100 a nasl. Zákonníka práce.

21) § 5 a 6 zákona č. 1/1992 Zb.
§ 10 a 14 zákona č. 143/1992 Zb.

22) § 276 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

23) Zákon Slovenskej národnej rady č. 418/1991 Zb. o štátnej kontrole.

24) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.

25) Zákon č. 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

26) Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 148/1971 Zb. o ochrane hospodárskeho a služobného tajomstva v znení nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 420/1990 Zb.

27) Zákon č. 33/1965 Zb. o úhrade nákladov vznikajúcich štátu z úrazov, z chorôb z povolania a iných poškodení na zdraví (o regresných náhradách).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.